

Становище

На проф. д-р Валентин Ангелов Ангелов,
Научен ръководител на докторанта Светлин Нечев Абаджиев
относно неговата дисертация по повод официалната защита на
дисертационния труд.

Едно от най-очевидните достойнства на дисертацията „Фолклорно-митологични мотиви в пластичните изкуства на България“ е широтата на темата, която обхваща повече от 100 години от историята на новото българско изкуство: от Освобождението през 1878 г. до днес. В нашето изкуствознание подобна тема досега не е защитена, тъй като тясната специализация относно изкуството по исторически периоди не е позволила на изкуствоведите от БАН да се заемат с такова многообхватно и минаващо през различни епохи изследване.

В една катедра по културология има място за различни гледни точки, тъй като културологията е интердисциплинарна наука. Св. Абаджиев излага материала от гледната точка на художника. Конкретният фактически материал доминира, анализите са точни, истината е поднесена коректно. Не ще и съмнение, че естетикът-философ би пожелал да се наблегне на естетическите концепции, вплътени в художествените произведения от различни епохи; фолклористът ще постави акцент на народните обичаи вярвания; социологът на изкуството и културологът ще насочат внимание към типовете култура, които са различни, понеже се отнася до различни епохи; и т.н. Днес във века на плурализма всяка гледна точка е оправдана, стига да не изопачава истината, да я поднася коректно и обективно. Отбелязвам това, защото при моето 9-годишно участие в една от комисиите във ВАК (Комисията по изкуствата) са идвали отхвърлени дисертации само защото е имало опоненти, които не приемат гледната точка на дисертанта.

Сигурен съм, че всеки изкуствовед, културолог или фолклорист, който би се заинтересувал от фолклорните интерполации в нашето изобразително изкуство ще посегне към тази дисертация. Освен че фактическият материал е систематизиран по епохи и проблеми, Св. Абаджиев е въвел в научен дискурс и нови автори, останали досега извън научния хоризонт само защото живеят в провинцията, но с много добри художествени постижения. Ще посоча само един тях – Атанас Янев.

В дисертацията има важни проблемни акценти. Защо е този бум на фолклорната тематика в някои видове на изобразителното изкуство – живопис, резба и графика? И тук излиза на преден план идеята за родното начало в нашето изкуство, ползваща се с изключително внимание през първата половина на миналия век. Родното като изразител и пазител на националната ни идентичност, а тя тогава все още се отъждествява с българското село в неговите традиционни очертания. Съвсем точно Св. Абаджиев посочва такива живописци като Владимир Димитров-Майстора, Стоян Венев, Васил Стоилов, Златю Бояджиев и т.н.

Не бих могъл да премълча също така голямото трудолюбие, усърдие и всеотдаденост, с която е подготвена и завършена тази дисертация. Св. Абаджиев се вслушваше в съветите и бележките, четеше наличните публикации, полагаше старание да постигне възможно най-пълното и задоволително изложение по тази трудна и с различни проблемни измерения тема.

Аз съм убеден, че уважаемите членове на Научното жури ще оценят всички тези положителни страни от дисертацията и с вътрешно убеждение ще присъдят на Светлин Абаджиев образователната и научна степен „ДОКТОР“.

Проф. д-р Валентин Ангелов Ангелов

20.12. 2014 г.
София